

ESIMESE ASTME KOHTU PRESIDENDI MÄÄRUS

15. oktoober 2004^{*}

Kohtuasjas T-193/04 R,

Hans-Martin Tillack, esindajad: I. Forrester, QC, advokaadid T. Bosly, C. Arhold, N. Flandin, J. Herrlinger ja J. Siaens,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: C. Docksey ja C. Ladenburger, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on taotlus ühelt poolt peatada kõik õiguslikud toimingud, mis tulenevad väidetavast Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) 11. veebruaril 2004 esitatud kaebusest Belgia ja Saksa õigusasutustele, ning teiselt poolt kohustada OLAF-it hoiduma 19. märtsil 2004 läbiviidud hageja töö- ja elukoha läbiotsimise tulemusel Belgia õigusasutuste käsutusse läinud dokumentide ja teabe hankimisest, läbi vaatamisest, uurimisest või üle kuulamisest,

^{*} Kohtumenetluse keel: inglise.

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHTU PRESIDENT,

annab käesoleva

määruse

Õiguslik raamistik

- 1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta (EÜT L 136, lk 1; ELT eriväljaanne 01/03, lk 91) reguleerib inspekteerimisi, kontrolle ja muid toiminguid, mida OLAF-i töötajad teostavad oma tööülesannete käigus.
- 2 Määruse nr 1073/1999 artikli 10 pealkiri on „Ameti edastatav teave”. Selle lõige 2 näeb ette järgmist:

„Ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 8, 9 ja 11 kohaldamist, edastab ameti direktor asjaomaste liikmesriikide õigusasutustele ameti sisejuurdluste käigus saadud informatsiooni kriminaalmenetlust nõuda võivate küsimuste kohta. Samal ajal teavitab ta asjaomast liikmesriiki, kui juurdlusnõuetest ei tulene teisiti.”

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 3 Hageja on ajakirjanik, kes töötab Saksa ajakirjas Stern.
- 4 Hageja kirjutas Euroopa ühenduste ametniku Van Buiteneni poolt tuvastatud mitme rikkumise kohta kaks artiklit, mis avaldati Sternis vastavalt 28. veebruaril ja 7. märtsil 2002. Nende artiklite sisust ilmneb, et hagejal olid täpsed andmed Van Buiteneni koostatud 31. augusti 2001. aasta memorandumi (edaspidi „Van Buiteneni memorandum”) ja kahe OLAF-i asutusesisese konfidentsiaalse teate, mis käsitlesid nimetatud memorandumit ja olid koostatud vastavalt 31. jaanuaril ja 14. veebruaril 2002 (edaspidi „asutusesisese teated”), sisu kohta.
- 5 12. märtsil 2002 algatas OLAF määruse nr 1073/1999 artikli 4 lõike 1 alusel sisejuurdluse eesmärgiga selgitada välja Euroopa ühenduste ametnikud või teenistujad, kes põhjustasid teabe lekke, mille tulemusena sai võimalikuks Van Buiteneni memorandumit ja asutusesiseste teadete avalikustamine.
- 6 27. märtsi 2002. aasta pressiteates nimetatud juurdluse algatamise kohta ütles OLAF, et „ei ole välistatud, et nende dokumentide saamiseks on kellelegi OLAF-is (või isegi mõnes teises institutsioonis) makstud raha”.
- 7 Stern avaldas 28. märtsil 2002 pressiteate, milles tunnistas, et tema valduses on Van Buiteneni memorandum ja asutusesisese teated, kuid eitas, et keegi tema kaastöötajatest oleks komisjoni mõnele ametnikule või teenistujale nende dokumentide saamiseks raha maksnud.

- 8 Hageja palus OLAF-il tema vastu esitatud korruptsioonisüüdistused tagasi võtta ning pöördus 22. oktoobril 2002 Euroopa ombudsmani poole. 18. juunil 2003 esitas Euroopa ombudsman OLAF-ile oma soovitusel eelnõu, milles ta leidis, et kellegi süüdistamine korruptsioonis, mis avaldati 27. märtsi 2002 aasta pressiteates, esitamata seda toetavaid faktilisi tõendeid, kujutab endast haldusomavoli ning OLAF peaks vastavas pressiteates nimetatud korruptsioonisüüdistused tagasi võtma. Vastusena sellele soovitusel avaldas OLAF 30. septembril 2003 pressiteate pealkirjaga „OLAF-i selgitus oletatava info lekke kohta“, millest ta teavitas ka Euroopa ombudsmani. Viimane tegi 20. novembril 2003 otsuse, mille järeldustes oli ka üks kriitiline märkus.
- 9 11. veebruaril 2004 edastas OLAF määruse nr 1073/1999 artikli 10 lõike 2 alusel Brüsseli (Belgia) ja Hamburgi (Saksamaa) peaprokuratuuridele informatsiooni, mis oli kogutud 12. märtsil 2002 algatatud sisejuurdluste raames.
- 10 Selle edastatud informatsiooni põhjal algatati Belgias juurdlus ametialaduse rikkumise asjus. 19. märtsil 2004 teostas Belgia föderaalpolitsei Brüsseli eeluurimiskohtuniku ülesandel hageja elu- ja töökohas läbiotsimise. Mitu hagejale kuuluvat dokumenti ja muid esemeid konfiskeeriti. 23. märtsil 2004 esitas hageja asjaga tegelevale eeluurimiskohtunikule selle konfiskeerimise vastu kaebuse, mis jäeti rahuldamata. Aprillis 2004 esitas hageja selle otsuse peale apellatsioonikohtu eeluurimise kriminaalkolleegiumile apellatsioonkaebuse.

Menetlus

- 11 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 1. juunil 2004 saabunud hagiavaldusega esitas hageja hagi, milles taotles esiteks meetme tühistamist, millega OLAF edastas

11. veebruaril 2004 Brüsseli ja Hamburgi prokuratuuridele teatud informatsiooni (edaspidi „vaidlusalune meede“), ning teiseks nimetatud otsuse ja sellele osutavate OLAF-i aktide tõttu tekkinud kahju hüvitamist.

12. Esimese Astme Kohtu kantseleisse 4. juunil 2004 saabunud eraldi dokumendiga palus hageja EÜ artikli 243 alusel ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustaval kohtunikul:

- peatada kogu ulatuses või osaliselt kõigi meetmete või kõigi toimingute kohaldamine, mis tulenevad OLAF-i 11. veebruaril 2004 esitatud kaebusest Belgia ja Saksa õigusasutustele;

- kohustada OLAF-it hoiduma 19. märtsil 2004 läbiviidud hageja elu- ja töökoha läbiotsimise ning tema toimikute, arvuti ja muude dokumentide arestimise tulemusel Belgia õigusasutuste käsutusse läinud dokumentide ja teabe hankimisest, läbi vaatamisest, uurimisest või üle kuulamisest;

- menetluse jätkumiseni ja OLAF-i märkuste esitamiseni kohustada OLAF-it kohe hoiduma võtmast mis tahes meetmeid, mis tulenevad tema 11. veebruari 2004. aasta kaebustest, välja arvatud Esimese Astme Kohtu presidendi antud vastused eespool viidatud kahele taotlusele;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt;

— määrata muud meetmed, mida Esimese Astme Kohus vajalikuks peab.

- 13 Rahvusvaheline Ajakirjanike Föderatsioon (IFJ) esitas avalduse hageja toetuseks menetlusse astumiseks, mis saabus kohtukantsseisse 17. juunil 2004.
- 14 21. juunil 2004 esitas komisjon oma kirjalikud märkused ajutiste meetmete kohaldamise kohta.
- 15 28. juunil 2004 esitas hageja oma märkused IFJ menetlusse astumise kohta. Komisjon talle antud tähtaja jooksul märkusi ei esitanud.
- 16 19. juulil 2004 toimus ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku juures hageja ja komisjoni osavõtul mitteametlik koosolek. Sellel koosolekul võtsid pooled kohustuse kaaluda võimalust lahendada vaidlus kohtuvälise kokkuleppe teel. Esimese Astme Kohtu kantseisse 30. juulil 2004 saabunud kirjaga esitas komisjon omapoolsed märkused kohtuvälise kokkuleppe kohta. 9. augustil 2004 esitas hageja vastuse komisjoni märkustele.
- 17 Seoses komisjoni ja hageja esitatud märkustega palus ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik menetlusse astujal esitada omapoolsed märkused ajutiste meetmete kohaldamise taotluse kohta.

18 Menetlusse astuja esitas oma märkused 7. septembril 2004.

19 14. ja 15. septembril 2004 esitasid hageja ja komisjon vastavalt oma märkused IFJ menetlusse astuja seisukohtade kohta.

Õiguslik käsitus

20 Esimese Astme Kohus võib ühelt poolt vastavalt EÜ artiklitele 242 ja 243 ning teiselt poolt vastavalt EÜ artikli 225 lõikele 1 määrata, et vaidlusaluse õigusakti kohaldamine tuleb peatada, või ette kirjutada vajalikke ajutisi meetmeid, kui tema arvates asjaolud seda nõuavad.

21 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 104 lõige 2 näeb ette, et ajutiste meetmete kohaldamise taotluses tuleb nimetada kiireloomulisust põhjendavad asjaolud ning fakti- ja õigusväited, mis esmapilgul (*fumus boni iuris*) õigustavad taotletava ajutise meetme kohaldamist. Need tingimused on kumulatiivsed, mis tähendab, et ajutiste meetmete kohaldamise taotlus tuleb jätta rahuldamata, kui üks neist ei ole täidetud (Euroopa Kohtu presidendi 14. oktoobri 1996. aasta määrus kohtuasjas C-268/96 P (R): SCK ja FNK v. komisjon, EKL 1996, lk I-4971, punkt 30). Vajadusel kaalub ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik asjaomaseid huvisid (Euroopa Kohtu presidendi 23. veebruari 2001. aasta määrus kohtuasjas C-445/00 R: Austria v. nõukogu, EKL 2001, lk I-1461, punkt 73).

Menetlusse astumise avaldus

- 22 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 40 teise lõigu kohaselt, mis kuulub Esimese Astme Kohtus kohaldamisele vastavalt sama põhikirja artikli 53 esimesele lõigule, on menetlusse astumise tingimuseks, et isik tõendab oma huvi esitatud kohtuasja tulemuste vastu.
- 23 Huvi kohtuasja tulemuste vastu tähendab otsese ja tegeliku huvi olemasolu selle poole nõuete rahuldamise osas, keda menetlusse astuja soovib toetada (Euroopa Kohtu presidendi 6. märtsi 2003. aasta määrus kohtuasjas C-186/02 P: Ramondín ja Ramondín Cápsulas v. komisjon, EKL 2003, lk I-2415, punkt 7). Sellega seoses tuleb menetlusse astumise lubamisel kontrollida, kas vaidlustatud akt puudutab menetlusse astujat otseselt ja kas tema huvi vaidluse lahenduse vastu on tuvastatud (vt Euroopa Kohtu presidendi 17. juuni 1997. aasta määrus kohtuasjades C-151/97 P (I) ja C-157/97 P(I): National Power ja PowerGen v. British Coal ja komisjon, EKL 1997, lk I-3491, punkt 53).
- 24 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt antakse luba menetlusse astumiseks esindavatele ühendustele, kelle eesmärgiks on oma liikmete kaitsmine kohtuasjades, mille käigus tõusetuvad põhimõttelised küsimused võivad nende liikmeid kahjustada (eespool viidatud määrus National Power ja PowerGen v. British Coal ja komisjon, punkt 66, ja Euroopa Kohtu presidendi 28. septembri 1998. aasta määrus kohtuasjas C-151/98 P: Pharos v. komisjon, EKL 1998, lk I-5441, punkt 6; Esimese Astme Kohtu presidendi 28. mai 2001. aasta määrus kohtuasjas T-53/01 R: Poste Italiane v. komisjon, EKL 2001, lk II-1479, punkt 51). Täpsemalt võib ühendusele anda loa menetlusse astumiseks, kui ta esindab arvestatavat hulka asjaomases sektoris tegutsevatest ettevõtjatest, kui tema eesmärkide hulka kuulub oma liikmete huvide kaitse, kui kohtuasjas võib tõusetuda asjaomase sektori toimimist mõjutavaid põhimõttelisi küsimusi ja seega võib tehtav otsus või määrus oluliselt kahjustada tema liikmete huve (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 8. detsembri 1993. aasta määrus kohtuasjas T-87/92: Kruidvat v. komisjon, EKL 1993, lk II-1375, punkt 14).

- 25 Viimaks tuleb märkida, et ühenduste menetlusse astumise õiguse laia tõlgendamise mõte on võimaldada kohtuasjade raamistiku paremat analüüsi, vältides samas liiga suurt hulka üksikuid menetlusse astujaid, mis kompromiteeriks menetluse tõhusust ja ladusat kulgu (eespool viidatud määrus *National Power ja PowerGen v. British Coal* ja komisjon, punkt 66).
- 26 IFJ esitas avalduse hageja nõuete toetuseks menetlusse astumiseks. Ta märgib, et kuna ta on rahvusvaheline töötajaid esindav organisatsioon, mis tegutseb rahvusvahelise mittetulundusühingu vormis, esindab ta arvukat liikmeskonda, tema eesmärkide ja tegevuse hulka kuulub oma liikmete esindamine ning ajakirjanike erialaste ja sotsiaalsete õiguste kaitsmine üle maailma ning käesolevas kohtuasjas on tõstatatud tema liikmeid mõjutavaid põhimõttelisi küsimusi.
- 27 Hageja märgib, et temal IFJ esitatud avalduse suhtes mingeid vastuväiteid ei ole. Komisjon ei ole omapoolseid märkusi esitanud.
- 28 Kõigepealt tuleb märkida, et IFJ väitel esindab ta rohkem kui 500 000 liiget 109 riigist ning ei hageja ega komisjon ei ole sellele vastu vaieldud. Seega võib IFJ käsitleda organisatsioonina, kes esindab asjaomases sektoris arvukat liikmeskonda.
- 29 Järgnevalt, mis puudutab IFJ eesmärki, siis ütleb selle põhikirja 3. jagu, et selle eesmärgiks on „ajakirjanike õiguste ja vabaduste kaitsmine ja tugevdamine”, samuti „informatsioonivabaduse, meediavabaduse ja ajakirjanduse sõltumatuse austamine ja kaitsmine, seda täpsemalt ajakirjanike õiguste rikkumiste uurimise ja kontrollimise ning ajakirjaniku ja tema töö toetamise kaudu”.

- 30 Viimaks, käesolevas kohtuasjas tõusetub muu hulgas ühelt poolt küsimus, kas ühenduse organi poolt siseriiklikele ametiasutustele info edastamist, mille tulemusena võivad teatavaks saada teatud ajakirjanduslikud allikad, võib määruse nr 1073/1999 artikli 10 lõike 2 raames käsitleda õigusvastasena, ning teiselt poolt, kas selline edastamine võib tekitada nimetatud allikaid kasutanud ajakirjaniku karjäärile ja mainele kahju, mida võib hüvitada kahju hüvitamise hagi raames. Täpsemalt tõusetub käesolevas kohtuasjas küsimus, kas ja kui, siis millistel tingimustel võib ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik määrata ajutised meetmed, millega kohustatakse ühenduse institutsiooni hoiduma vähimastki kontaktist siseriiklike õigusasutustega viimaste algatatud juurdluse teemal. Arvestades asjaolu, et ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku vastav seisukoht nende küsimuste suhtes puudutab võimalikult ajakirjandusallikate kaitse põhimõtte ulatust, siis võib see mõjutada tingimusi, milles IFJ liikmed tegutsevad.
- 31 Kuna ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku seisukoht võib seega mõjutada IFJ huve, siis tuleb IFJ menetluse astumise avaldus rahuldada.

Tühistamishagi vastuvõetavus esmapilgul

- 32 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei kontrollita üldjuhul hagi vastuvõetavust ajutiste meetmete kohaldamise menetluses, et mitte mõjutada põhikohtuasjas tehtavat otsust. Kui aga väidetakse, et ajutiste meetmete kohaldamise taotlusega seotud hagi on ilmselgelt vastuvõetamatu, siis võib siiski osutada vajalikuks teatud asjaolude tuvastamine, millest saab esmapilgul järeldada, et hagi on vastuvõetav (Euroopa Kohtu presidendi 27. jaanuari 1988. aasta määrus kohtuasjas 376/87 R: *Distrivet v. nõukogu*, EKL 1988, lk 209, punkt 21, ning Esimese Astme Kohtu presidendi 11. aprilli 2003. aasta määrus kohtuasjas T-392/02 R: *Solvay Pharmaceuticals v. nõukogu*, EKL 2003, lk II-1825, punkt 53).

- 33 Seetõttu tuleb uurida, kas esineb elemente, mis võimaldavad esmapilgul järeldada, et hageja poolt põhikohtuasjas esitatud tühistamishagi on vastuvõetav.

Poolte argumendid

- 34 Komisjon leiab, et tühistamishagi on ilmselt vastuvõetamatu. Tema väitel ei ole vaidlusaluse meetme näol tegemist vaidlustatava aktiga. Tegelikult on hagi suunatud OLAF-ilt Belgia ja Saksa ametiasutustele saadetud kirjade vastu, millega OLAF edastas sisejuurdluste käigus saadud informatsiooni kriminaalmenetlust nõuda võivate küsimuste kohta. Selle informatsiooni edastamine iseenesest ei tekitanud kohustuslikke õiguslikke tagajärgi, mis mõjutaksid hageja huve, muutes selgelt tema õiguslikku seisundit. Sellisele järeldusele jõudis ka Esimese Astme Kohus 15. jaanuari 2003. aasta otsuses liidetud kohtuasjades T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 ja T-272/01: Philip Morris International *v.* komisjon (EKL 2003, lk II-1), samuti Esimese Astme Kohtu 18. detsembri 2003. aasta määruses kohtuasjas T-215/02: Gómez-Reino *v.* komisjon (EKL AT 2003, lk I-A-345 ja II-1685) ja 13. juuli 2004. aasta määruses kohtuasjas T-29/03: Comunidad Autónoma de Andalucía *v.* komisjon (EKL 2004, lk II-2923).
- 35 Hageja väidab, et Belgia ametiasutuste tegutsemine tuleneb otseselt OLAF-i otsusest esitada tema vastu kaebus. Ta märgib seoses sellega, et OLAF on väga olulise tähtsusega asutus, mille tegevus saab liikmesriikidelt suurimat toetust. OLAF-i asitõendite arestimise taotluse eiramine oleks seetõttu võinud tähendada EÜ artiklis 10 ette nähtud lojaalse koostöö kohustuse rikkumist Belgia Kuningriigi ametiasutuste poolt.
- 36 Hageja lisab, et käesoleval hetkel ei võimalda Belgias ükski kindel õiguslik võimalus takistada OLAF-i juurdepääsu arestitud dokumentidele. Miski ei takista OLAF-il

osalemast Belgia kohtumenetluses tsiviilhagejana ja taotleda juurdepääsu läbiotsimiste käigus arestitud dokumentidele ja informatsioonile. OLAF võib isegi enne, kui Belgia ametiasutused esitavad süüdistuse, taotleda Belgia peaprokuröri luba toimikule juurdepääsuks ja nimetatud peaprokurör — kuigi tal on selles küsimuses teatud kaalutusruum — annaks tõenäoliselt vastava loa. Sellest tulenevalt on käesolevas asjas vaja teostada kohtulikku kontrolli ühenduse tasandil (Euroopa Kohtu 23. aprilli 1986. aasta otsus kohtuasjas 294/83: *Les Verts v. parlament*, EKL 1986, lk 1339, punkt 23, ning 27. septembri 1988. aasta otsus kohtuasjas 302/87: *parlament v. nõukogu*, EKL 1988, lk 5615, punkt 20).

- 37 IFJ väidab, et tühistamishagi on vastuvõetav ja esitab selle toetuseks samad argumendid, mis hageja.

Ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku hinnang

- 38 Tuleb märkida, et tühistamishagi saab esitada vaid selliste meetmete peale, millel on siduvad õiguslikud tagajärjed, mis mõjutavad hageja huve, tuues kaasa selge muutuse tema õiguslikus seisundis (Euroopa Kohtu 11. novembri 1981. aasta otsus kohtuasjas 60/81: *IBM v. komisjon*, EKL 1981, lk 2639, punkt 9, ja 23. novembri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-476/93 P: *Nutral v. komisjon*, EKL 1995, lk I-4125, punktid 28 ja 30; Esimese Astme Kohtu 15. septembri 1998. aasta otsus kohtuasjas T-54/96: *Oleifici Italiani ja Fratelli Rubino v. komisjon*, EKL 1998, lk II-3377, punkt 48, ja 22. märtsi 2000. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-125/97 ja T-127/97: *Coca-Cola v. komisjon*, EKL 2000, lk II-1733, punkt 77).
- 39 Käesolevas kohtuasjas on märgitud, et vaidlustatud akt on meede, millega OLAF edastas Belgia ja Saksa ametiasutustele vastavalt määruse nr 1073/1999 artikli 10 lõikele 2 informatsiooni.

40 Selle sätte kohaselt „edastab ameti direktor asjaomaste liikmesriikide õigusasutustele ameti sisejuurdluste käigus saadud informatsiooni kriminaalmenetlust nõuda võivate küsimuste kohta”.

41 Lisaks on määruse nr 1073/1999 13. põhjenduses nimetatud, et „vajaduse korral otsustavad pädevad riigiasutused või institutsioonid ja asutused ameti koostatud aruande põhjal, milliseid meetmeid tuleb võtta pärast lõpetatud juurdlust”.

42 Samuti tuleb märkida, et OLAF-i direktor ütles oma 11. veebruari 2004. aasta edastamise kaaskirjas järgmist:

„[...] määruse [nr] 1073/1999 artikli 10 [lõike] 2 alusel ja pidades silmas võimalikku kohtumenetluse algatamist, edastan teile käesolevaga kõnealuse juurdluse vahearuande, mis sisaldab informatsiooni kriminaalmenetlust nõuda võivate küsimuste kohta.” .

43 Vastupidiselt hageja esitatud analüüsile, nähtub määrusest nr 1073/1999 ja 11. veebruari 2004. aasta kaaskirjast, et informatsiooni edastamine OLAF-ilt siseriiklikele õigusasutustele ei loo viimastele mingeid siduvaid õiguslikke tagajärgi ja neil on vabadus ise otsustada, mida OLAF-i juurdluste põhjal edasi teha.

44 Mis puudutab EÜ artiklis 10 sätestatud lojaalse koostöö kohustust, siis see kohustab siseriiklike õigusasutusi käsitlema OLAF-i määruse nr 1073/1999 artikli 10 lõike 2 alusel edastatud informatsiooni tõsiselt. Siiski ei kohusta see kohustus siseriiklike ametiasutusi astuma konkreetseid samme, kui nad leiavad, et OLAF-i edastatud

informatsioon selleks põhjust ei anna. Samuti tuleneb siseriiklike ametiasutuste otsus algatada vajadusel OLAF-i edastatud informatsiooni põhjal menetlus nendele ametiasutustele antud iseseisva pädevuse realiseerimisest.

45 Mis puudutab sellega seoses argumenti, mis käsitleb tõhusat kohtulikku kaitset, siis ei ole hageja näidanud, miks ei ole võimalik vaidlustada siseriiklike õigusasutuste otsust teostada tema töö- ja elukohas läbiotsimine. Vastupidi, hageja selgitustest ilmneb selgelt, et ta esitas asjaga tegeleva eeluurimiskohtuniku otsuse peale kaebuse ning menetlus selle suhtes on siseriiklikus kohtus praegu käimas. Arvestades siseriiklikul tasandil hageja käsutuses olevaid õiguskaitsevahendeid, ei ole samuti vaja uurida, kas erandjuhtudel võib õigus tõhusale kohtulikule kaitsele muuta võimalikuks ühenduse akti vaidlustamise, mis muidu vaidlustatav ei oleks.

46 Kuna OLAF-i otsusega edastada kõnealune aruanne siseriiklikele õigusasutustele ei kaasne siduvaid õiguslikke tagajärgi, siis ei ole see vaidlustatav akt.

47 Seetõttu ei ilmne kohtuasja käesolevas etapis asjaolusid, mille alusel võiks järeldada, et tühistamishagi on esmapilgul vastuvõetav.

48 Eelnevast lähtudes uurib ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik üksnes hageja argumente kahju hüvitamise hagi kohta.

Fumus boni iuris

Poolte argumendid

- 49 Tõendamaks, et kahju hüvitamise hagi on esmapilgul põhjendatud, väidab hageja, et „[vaidlusalune meede], 2002. aasta märtsi ja 2003. aasta septembri pressiteated, mis rikuvad hea halduse ja proportsionaalsuse põhimõtteid [...], samuti varasemad avalikud teadaanded hageja suhtes teostatud juurdluse kohta on juba rikkunud hageja reputatsiooni ja head mainet tema tegevusvaldkonnas”.
- 50 Ta lisab, et talle „on põhjustatud olulist kahju vähemalt kahel tasandil”. Esiteks väidab ta, et „edaspidi on tal palju raskem saada informatsiooni allikatelt, keda ta oma töös kasutab”. Teiseks väidab ta, et tal „on raskem müüa oma artikleid ajalehtedele ja ajakirjadele” ning et „OLAF-i tegevus on juba tõsiselt kahjustanud tema karjääri ja [...] selle arenguvõimalusi”. Ta leiab, et selle „kahju on otseselt põhjustanud OLAF-i ebaseaduslik tegutsemine”, ning nimetab, et neid vaidluse aspekte „on põhjalikumalt käsitletud põhikohtuasja hagis”.
- 51 Komisjon väidab, et hageja ei ole tõendanud, et *fumus boni iuris* tingimus on käesoleval juhul täidetud.

Ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku hinnang

- 52 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on EÜ artikli 288 teise lõigu tähenduses ühenduse lepinguvälise vastutuse tekkimiseks vaja, et samaaegselt on täidetud

järgmised tingimused: rikutud õigusnormi eesmärk on anda üksikisikutele õigusi, selle rikkumine oli piisavalt selge ning akti andjale omistatava rikkumise ja kannatanutele tekkinud kahju vahel on otsene põhjuslik seos (vt Euroopa Kohtu 4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-352/98 P: Bergaderm ja Goupil v. komisjon, EKL 2000, lk I-5291, punktid 41 ja 42, ja 10. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-312/00 P: komisjon v. Camar ja Tico, EKL 2002, lk I-11355, punkt 53). Kui üks neist tingimustest ei ole täidetud, tuleb kogu hagi rahuldamata jätta, ilma et oleks vaja uurida, kas teised ühenduse lepinguvälise vastutuse tingimused on täidetud (Euroopa Kohtu 14. oktoobri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-104/97 P: Atlanta v. Euroopa Ühendus, EKL 1999, lk I-6983, punkt 65).

- 53 Mis puudutab teist tingimust, siis otsustav kriteerium ühenduse õiguse rikkumise piisava selguse kohta on täidetud siis, kui asjaomane ühenduse institutsioon on ilmselgelt ja tõsiselt ületanud oma kaalutusõiguse piire. Kui institutsiooni kaalutusõigus on väga väike või lausa olematu, võib väikseimgi ühenduse õiguse rikkumine olla piisav, et oleks tegemist piisavalt selge rikkumisega (Euroopa Kohtu 23. mai 1996. aasta otsus kohtuasjas C-5/94: Hedley Lomas, EKL 1996, lk I-2553, punkt 28; 8. oktoobri 1996. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-178/94, C-179/94 ja C-188/94–C-190/94: Dillenkofer jt, EKL 1996, lk I-4845, punkt 25; 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-127/95: Norbrook Laboratories, EKL 1998, lk I-1531, punkt 109; 4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-424/97: Haim, EKL 2000, lk I-5123, punkt 38, ning eespool viidatud kohtuotsus Bergaderm ja Goupil v. komisjon, punktid 43 ja 44).
- 54 Mis puudutab kolmandat tingimust, mis käsitleb põhjuslikku seost, siis tuleb märkida, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale peab asjaomase institutsiooni väidetava rikkumise ja väidetava kahju vahel olema otsene põhjuslik seos ning kohustus seda tõendada lasub hagejal (Esimese Astme Kohtu 24. aprilli 2002. aasta otsus kohtuasjas T-220/96: EVO v. nõukogu ja komisjon, EKL 2002, lk II-2265, punkt 41 ja viidatud kohtupraktika). Lisaks on täpsustatud, et asjaomase institutsiooni õigusvastane käitumine peab olema selle kahju otsustav põhjus (Esimese Astme Kohtu 12. detsembri 2000. aasta määrus kohtuasjas T-201/99: Royal Olympic Cruises jt v. nõukogu ja komisjon, EKL 2000, lk II-4005, punkt 26, mis on apellatsiooni korras jäetud muutmata Euroopa Kohtu 15. jaanuari 2002. aasta määrusega kohtuasjas C-49/01 P: Royal Olympic Cruises jt v. nõukogu ja komisjon, kohtulahendite kogumikus avaldamata).

- 55 Käesoleval juhul nähtub ajutiste meetmete kohaldamise taotlusest, et hageja taotleb põhikohtuasja hagi hüvitise maksmist talle väidetavalt põhjustatud kahju eest, mis tekkis tema kutsealase karjääri, reputatsiooni ja hea maine kahjustamise tõttu. Lisaks ilmneb tema taotlusest, et see kahju tuleneb kahest asjaolust, milleks on esiteks vaidlusalune meede ja teiseks OLAF-i pressiteadete avaldamine märtsis 2002 ja septembris 2003.
- 56 Mis puudutab esiteks vaidlusalusest meetmest väidetavalt tulenevat kahju, siis hageja ei ole andnud ühtegi selgitust, milles seisneb esmapilgul põhjuslik seos ühelt poolt komisjonile etteheidetava käitumise, s.o OLAF-ilt siseriiklikele ametiasutustele informatsiooni edastamise, ja teiselt poolt väidetavalt tekkinud kahju vahel.
- 57 Nende selgituste puudumine on veelgi olulisem seetõttu, et eespool punktis 46 on juba sedastatud, et üksnes aruande edastamine OLAF-ilt siseriiklikele ametiasutustele ei pane viimastele mingeid siduvaid kohustusi ning neil on õigus valida, kuidas nad nimetatud edastamise suhtes edasi tegutsevad.
- 58 On selge, et kui siseriiklikud ametiasutused ei tee otsust kohtuliku uurimise algatamiseks, ei ole hagejale väidetavat kahju tekkinud. Seetõttu puudub põhjuslik seos komisjonile etteheidetava käitumise ja hagejale väidetavalt tekkinud kahju vahel.
- 59 Ilma et oleks vaja uurida, kas hageja on tõendanud, et talle on kahju tekkinud, tuleb järeldada, et hageja ei ole esitanud piisavaid tõendeid selle kohta, et vaidlusaluse meetme tõttu on tekkinud ühenduse lepinguväline vastutus.

- 60 Teiseks, mis puudutab OLAF-i märtsis 2002 ja septembris 2003 avaldatud pressiteadete tõttu hagejale väidetavalt tekkinud kahju, siis ei leidu ajutiste meetmete kohaldamise taotluses ühtegi õiguslikku või faktilist asjaolu, mille alusel saaks ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik hinnata, mille poolest on etteheidetav käitumine vastuolus hea halduse ja proportsionaalsuse põhimõtetega. Ilma, et oleks vaja uurida, kas need kaks normi annavad üksikisikutele õigusi kohaldatava kohtupraktika tähenduses (vt eespool punkt 52 ning eelkõige Esimese Astme Kohtu 6. detsembri 2001. aasta otsus kohtuasjas T-196/99: Area Cova jt v. nõukogu ja komisjon, EKL 2001, lk II-3597, punkt 43), tuleb sedastada, et ainus hageja esitatud asjaolu, mille kohaselt Euroopa ombudsman tuvastas 2003. aastal „haldusomavoli”, ei tähenda iseenesest, et rikutud on hea halduse põhimõtet selles tähenduses, nagu Euroopa Kohus on seda tõlgendanud. Samuti tuleb märkida, et asjaolud, mida Euroopa ombudsman oma lõpliku otsuse tegemisel 20. novembril 2003 teadis, ei pruugi olla täpselt samad, mis on praegu Esimese Astme Kohtu käsutuses.
- 61 Lisaks sellele, oletades, et kõnealune käitumine on õigusvastane, ei sisalda ajutiste meetmete kohaldamise taotlus ühtegi sellist viidet, mille põhjal saaks ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik hinnata, mille poolest on OLAF-i pressiteadete avaldamine märtsis 2002 ja septembris 2003 „piisavalt selge rikkumine”, mille alusel võib tekkida ühenduse lepinguväline vastutus (vt eespool punkt 53).
- 62 Mõjutamata otsust, mille teeb Esimese Astme Kohtu põhikohtuasjas, tuleneb eeltoodust, et ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustava kohtuniku valduses olevast informatsioonist lähtudes ei ole hageja esitanud piisavalt tõendeid selle kohta, et tema kahju hüvitamise hagi ei ole ilmselgelt põhjendamata.
- 63 Neil asjaoludel tuleb ajutiste meetmete kohaldamise taotlus rahuldamata jätta, ilma et oleks vaja uurida, kas muud ajutiste meetmete kohaldamise tingimused on täidetud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHTU PRESIDENT

määrab:

- 1. Jätta ajutiste meetmete kohaldamise taotlus rahuldamata.**
- 2. Kohtukulude kandmine otsustatakse edaspidi.**

Luxembourgis 15. oktoobril 2004

Kohtusekretär

H. Jung

President

B. Vesterdorf